

hører, nemlig for det moſaiſke Krosſamfund's Vedkommende, ſket ved Loven af 10de April 1864, ſom beſtemmer den Maade, hvorpaa Bekjendere af den moſaiſke Kro ſkulle edſeſtes inden Retten eller for Dyrigheden. Den Ed, man har valgt for Rigsdagsmand, hørende til Folkekirken, ſtemmer med den Ed, der aflægges for Retten, og alſaa vil det jo være analogt rigtigt, at man, naar Søder ſtiller ſig og blive valgte til Folkethinget, anvender den legale Ed for Søder, nemlig den ved Loven af 1864 foreſtrevne Ed, der lyder ſom følger: „Dette ſværger jeg, ſaa ſandt hjælpe mig Gud“. Jeg kan næſten ikke tænke mig, at der ſkulde være noget Menneſke, ſom ikke ſkulde kunne aflægge denne Ed uden at vække Forargelſe hos noget eneſte Menneſke, men jeg kjender ikke Kandidatens mulige Udtalelſer ſaa nøie, lige ſaa lidt ſom jeg kjender hans Sindelag ſaa tilſtrækkelig, at jeg ſkulde kunne dømmen om, hvorvidt han alligevel vil kunne aflægge denne Ed. Eiter den Fortolkning, ſom den ærede ſidſte Taler gav af Kandidatens Ord, nemlig, at han ikke troede paa nogen perſonlig Gud, vil han ganſke viſt ikke kunne aflægge denne Ed, men af de Udtalelſer, ſom have ſtaaet i Bladene, følger aldeles ikke, at Kandidaten ikke tror paa en perſonlig Gud. Har Kandidaten ſagt noget Saadant paa Langeland, ſaa maa det beviſes. Det er nu min Tro, at der ikke er noget Menneſke, ſom ikke tror paa en perſonlig Gud, idet jeg altid, naar Folk erklære, at der ingen ſaadan er, ſiger med Kong David: En Daare tror i ſit Hjerte, at der er ingen Gud. Men det er jo vanſkeligt at grænſe Hjertet og Nyren, ſaa at jeg ikke kan vide, hvordan Kandidaten har det i den Henſeende; men den Ed, ſom Lovgivningen har foreſtrevet for Søder ved Domstolene, og ſom ganſke viſt er analogt overført paa Rigsdagsmand, al den Stund Folkekirken's Bidneed er overført paa Rigsdagsmand, kan jeg ikke tænke mig, at Kandidaten ikke haade med Virkning og uden at vække Anſet ſkulde kunne aflægge, hvilken Ed — jeg ſkal gjentage det — lyder ſaaledes: Dette ſværger jeg, ſaa ſandt hjælpe mig Gud.

Tauber: Naar jeg har bedet om Ordet, maa jeg bede det høie Thing at undſkyld, at jeg ikke kommer ind paa det Emne, ſom er blevet drøftet imellem den ærede Ordfører og det ærede Medlem (N. Anderſen). Jeg kan i ſaa Henſeende ganſke henholde mig til den ærede Ordfører, og har ikke Noget at tilføie med Henſyn til denne Sag, men jeg anſer at fremdrage et andet Moment angaaende dette Valg. Det undrer mig ikke, at det ærede Medlem fra Odense Amts 2den Valgkreds (N. Anderſen) optræder med en ſaadan Tover i Anledning af dette Valg, thi han har jo paa en vis Maade havt Part i, hvad der er ſket, ſkjøndt det ikke er lykkes ham at føre ſit Onſke igjennem ved

denne Leilighed. Han har ikke blot ved dette Valg udøvet en ſaadan Birkſomhed, ſom det er almindeligt, at man udøver til Bedſte for ſine Meningsfæller, men han er gaaet en Del videre, idet han, ſom formentlig alle de Herrer beſkjendt, er optraadt ved ſelve Valghandlingen og der har udtalt ſig til Forſamlingen. Jeg tror, at der er Anſag til at fremdrage dette, ſaa meget mere, ſom det ſamme ærede Medlem — hvilket viſt nok ogſaa er adſtillige af de Herrer beſkjendt — ved det Omvalg, ſom fandt Steb i Aſſens i Foraaret 1879, gjorde affurat det Samme. Jeg vil i den Anledning tillade mig at fremdrage et tidligere Tilfælde af denne Art, ſom er omhandlet i Rigsdagsſtendinden for 1871—72, 1ſte Møde Spalte 13—14. Det angaar Omvalget i Helsingør, hvor Kjøbmand og Konſul Uſtrup ſtillede ſig og blev valgt, og hvor hans Modkandidat var Biſkop Monrad. Ved denne Leilighed optraadte et Medlem af dette Thing, ſom nu ikke længer er Medlem af Thinget, nemlig Lars Larsen, til Bedſte for en af Kandidaterne, og Ordføreren for Valgbrevsudvalget (S. A. Hanſen) udtalte da paa hele Udvalgets Begne: „Derimod fremgaar det af Udſkriften af Valgbogen, at et æret Medlem af nærværende Thing, ſom ikke er Valger i den paagjældende Valgkreds, har været tilſtede ved Valget og der flere Gange har udtalt ſig til Fordel for en af de ſtillede Kandidater. Udvalget har været enigt om, at der i den Anledning fra dets Side burde bemærkes, at dette ikke kunde erkjendes for at være i Medhold af Valgloven, og det har ment, at man derfor ikke med Tausghed kunde forbigaa det, men her maatte fremdrage det. Ved nærværende Leilighed har det ikke nogen Betydning, men Valget kunde være foreſaldet under ſaadanne Omſtændigheder og kunde have ſaaet et ſaadant Udfald, at denne Fremgangsmaade vilde kunnet have foranlediget, at der blev reist Spørgsmaal om Valgets Gyldighed; thi derſom der kun havde været ganſke ſaa Stemmers Forſjel mellem den valgte Kandidat og den anden Kandidat, der havde ſtillet ſig, og hvis den Kandidat, der blev valgt, var den, for hvem vedkommende ærede Medlem flere Gange havde udtalt ſig, vilde der kunne reifes Spørgsmaal om, hvorvidt dette ikke kunde foranledige, at Valget maatte kaſteres. Jeg vilde have rettet en Bemærkning i ſaa Henſeende til det ærede Udvalg om, at det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (N. Anderſen) er optraadt ved den paagjældende Leilighed, men det fremgaar ikke af Udſkriften af Valgbogen, og derfor har det ærede Udvalg maatte ikke havt nogen Opfordring til at inblade ſig paa dette Spørgsmaal. Men, da det er almindelig beſkjendt, at dette er ſket, har jeg troet at burde fremdrage det, da jeg for mit Vedkommende ikke kan andet end være enig med, hvad der dengang blev udtalt fra det ſamlede Udvalgs Side med Henſyn til en Optræden af denne Art. —